

**Voorstel aan** : Gemeenteraad van 15 december 2014  
**Door tussenkomst van** : Raadscommissie van 2 december 2014  
**Nummer** : 71  
**Onderwerp** : Bezuinigingsmogelijkheden 2016  
**Bijlage(n)** : 1. Schermprints website Begrotingswijzer.nl  
2. Concept raadsbesluit

**Samenvatting** : De gemeente Haren moet bezuinigen vanaf 2016 (minimaal € 1,5 miljoen). Inwoners krijgen een adviserende rol bij de bezuinigingen door vanaf begin 2015 mee te denken via de Begrotingswijzer op [www.Begrotingswijzer.nl](http://www.Begrotingswijzer.nl). In dit raadsvoorstel doet het college een voorstel welke bezuinigingsmogelijkheden aan de inwoners worden voorgelegd.

**Voorgestelde beslissing** : kennis te nemen van de bezuinigingsmogelijkheden 2016 die via de website [Begrotingswijzer.nl](http://www.Begrotingswijzer.nl) aan de inwoners zullen worden voorgelegd.

## Inleiding

Zoals wij u berichtten in Raadsbericht 2014-34 blijken uit de Begroting 2015 tekorten in de jaren vanaf 2016. Dit is de aanleiding voor een nieuwe ronde van bezuinigingen. Het gaat om de volgende tekorten:

<i>(bedragen in €, minteken is voordeel)</i>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
Tekort in de begroting 2015	1.322.000	1.573.000	1.625.000
Effecten Septembercirculaire 2014	133.000	25.000	<b>-71.000</b>
<b>Totaal te bezuinigen m.i.v. 2016</b>	<b>1.455.000</b>	<b>1.598.000</b>	<b>1.554.000</b>

Mede naar aanleiding van een presentatie op 18 september 2014 van een projectleider bij Prodemos (aanbieder en facilitator van de website Begrotingswijzer.nl) en een strategisch adviseur bij de gemeente Dordrecht (maakt al vier jaar gebruik van deze website) zullen wij de website Begrotingswijzer.nl als inzetten een hulpmiddel voor de gemeente Haren om de inwoners te laten participeren in de lokale politiek in dit geval een advies te laten geven bij de aankomende bezuinigingen.

De website Begrotingswijzer.nl bestaat uit drie modules:

1. Uitgaven en inkomsten (overzicht van de belangrijkste uitgaven en inkomsten, aangegeven door de gemeente);
2. Zelf bezuinigen (bezuinigingsvoorstellen van de gemeente, waarbij de inwoners de verschillende bezuinigingsposten zelf kunnen aanpassen. De geselecteerde bezuinigingen dienen tot het benodigde bedrag te tellen);
3. Maak uw eigen plan (hier kunnen de inwoners zelf ideeën invullen).

Wij verwijzen naar de bijlage voor enkele schermprints van de drie voornoemde modules op de website Begrotingswijzer.nl van de gemeente Dordrecht.

## Bezuinigingsmogelijkheden 2016 gemeente Haren

Hierna treft u de bezuinigingsmogelijkheden aan die wij aan de inwoners willen voorleggen. De teksten die onder "omschrijving maatregel" zijn opgenomen zijn met name voor u, aangezien u het merendeel reeds kent uit eerdere bezuinigingsrondes. De omschrijvingen worden uiteraard verhelderd en anders omschreven op de website, zodat voor de inwoners helder is wat de maatregel inhoudt, en met name, wat er niet meer zal gebeuren. Ook wij bieden de inwoners de mogelijkheid om zelf met ideeën en suggesties te komen.

Nr	Naam maatregel	Omschrijving maatregel	wettelijk / niet-wettelijk	Beïnvloedbaarheid: wel/ niet/ deels	Inschattingsbedrag
----	----------------	------------------------	----------------------------	-------------------------------------	--------------------

### 1 Programma Burgerrelaties

0

### 2 Programma Openbare orde en veiligheid

0

### 3 Programma Raad en raadsondersteuning

1	Besparen op rekenkamer(commissie)	Door het organiseren van samenwerking met andere gemeenten en/of het terugbrengen van het aantal onderzoeken van gemiddeld 3 naar gemiddeld 2 per jaar besparen op de wettelijk verplichte rekenkamer(commissie).	wettelijk	deels, het is een wettelijke plicht, maar het is mogelijk om budget op nihil te zetten.	10.000
---	-----------------------------------	---	-----------	---	--------

10.000

### 4 Programma College en middelen

2	Verhoging OZB	Verhoging OZB opbrengsten. De maximale toename van de OZB is becijferd op € 1.063.000 (de maximale onbenutte belastingcapaciteit o.b.v. de artikel 12 norm). De minimale bezuiniging bedraagt € 0, maximaal € 1.063.000. 1% tariefverhoging betekent een bijraming aan inkomsten van ca. € 44.000.	wettelijk	wel	1.063.000
3	Invoering hondenbelasting	De kosten van het voorkomen en beperken van hondenoverlast komen nu ten laste van de gemeente. Door het invoeren van hondenbelasting kunnen de kosten bij de eigenaren van de honden in rekening worden gebracht. Daarvoor is een tarief van € 90 per hond nodig en wordt de gemeentelijke begroting ontlast met € 77.000.	niet-wettelijk	wel	77.000

1.140.000

**5 Programma Wegen, water, groen en verkeer**

4	Begraafplaats/ crematorium	Stoppen uitbreiding begraafplaats (besparing ca. € 10.000 per jaar) + verkoop grond voor crematorium (incidentele bate, PM) + afstoten gehele Harenerhof afhankelijk van de mate van vestiging crematorium (incidentele bate PM, met name structureel besparen op kosten (team ICC & beheerder)).	Begraven is niet wettelijk, wel wettelijke verplichtingen op grond van Wet op de Lijkbezorging		30.000
5	Begraafplaatsen-beleid	Overgaan tot een actief ruimbeleid, waardoor ook op De Eshof weer graven uitgegeven kunnen worden.	niet-wettelijk	wel	15.000
6	Onderhoud openbare ruimte	Door een lager onderhoudsniveau van wegen, water, groen en verkeer kan er 10%, oftewel € 100.000 worden bespaard.	niet-wettelijk		100.000

**145.000****6 Programma Ruimtelijke ontwikkeling**

7	Lidmaatschap Meersch	Contributie verlagen met 25%. Heeft Tynaarlo ook in begroting staan. Nog onbekend wat de stad Groningen wil. Wel is laatste jaren overleg over vereenvoudiging organisatie Meersch.	niet-wettelijk	is (gemeenschapp.) beheertaak	20.000
---	----------------------	---	----------------	-------------------------------	--------

**20.000****7 Programma Milieu****0****8 Programma Onderwijs**

8	Afschaffen bijdrage bewegingsonderwijs	Afschaffen van de bijdrage door de gemeente aan het bewegingsonderwijs door vakleerkrachten bij de basisscholen in Haren. Scholen zijn verplicht om bewegingsonderwijs te geven, mag ook door gewone leerkracht met aantekening gym.	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid, redelijke afbouw termijn 2-3 jaar nodig	200.000
---	--	--	----------------	---	---------

**200.000****9 Programma Economische zaken**

9	Subsidie Ondernemersfonds beëindigen	Om het centrum van Haren te versterken ontvangt Ondernemend Haren met ingang van 2013 € 30.000 per jaar van de gemeente.	niet-wettelijk		30.000
---	--------------------------------------	--	----------------	--	--------

10	Huurverhogingen gebouwen	Bij de verhuur van gebouwen en gronden aan gesubsidieerde instellingen en andere niet-commerciële huurders is meestal geen sprake van een kostendekkende huur. De huren kunnen verhoogd worden en aan de instellingen kan als alternatief voor de huurverhoging de mogelijkheid worden geboden voor eigen inzet met betrekking tot het onderhoud.	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	25.000
11	Gemeentelijke inzet van middelen op terrein van duurzaamheidsbeleid verminderen	Geen inzet meer op duurzaamheid per september 2015	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	60.000

**115.000**

**10 Programma Werk en inkomen**

**0**

**11 Programma Cultuur**

12	Verhogen kostendekkendheid 't Clockhuys-CKC	Haren kent als één van de weinige gemeenten nog een eigen centrum voor kunst en cultuur. Ondanks de hoge tarieven voor muziekonderwijs verstrekt de gemeente Haren nog een forse aanvullende bijdrage (op begrotingsbasis is in 2015 sprake van 71% kostendekkendheid). Via de volgende sporen kan de kostendekkendheid verhoogd worden naar 78% in 2016): - het verhogen van de tarieven met 10%; - het afschaffen van de toeslag voor niet-inwoners (om zo extra omzet te genereren), en; - het bezuinigen op de kosten.	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	30.000
13	Culturele Raad Haren afbouwen	Gemeente ondersteunt initiatieven uit de samenleving. Stimulering Culturele Raad Haren, met als basis particulier initiatief. Gemeentelijk budget is € 30.000 structureel waarvan € 20.000 terugkeert via verhuur. Per saldo structureel € 10.000 besparing mogelijk.	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	10.000
14	Muziekvereniging Thalia	Stoppen huurvergoeding € 16.000 ruimte in 't Clockhuys.	niet-wettelijk		16.000

15	Afbouw subsidie Bibliotheek	Verder bezuinigen/verkleinen bibliotheek. Minimale bezuiniging € 0, maximaal € 450.000. Lopende ombuiging 2013-2016 bedraagt € 85.000 van € 540.000 in 2014. Fricatie/personeel kosten. Afwikkeling 3-4 jaar.	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	450.000
----	-----------------------------	---	----------------	--------------------------	---------

**506.000**

### 12 Programma Sport en recreatie

16	Manege	Structureel € 20.000 per jaar i.v.m. herhuisvesting/verplaatsing van De Blauwe Ruiters (met een max. van € 250.000).	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	20.000
17	Ijsbaan	Investering in een ijsbaan bedraagt ongeveer € 123.000, afschr. 25 jr. Kapitaallasten jaar 1 ca. € 11.000.	niet-wettelijk	wel, gemeentelijk beleid	11.000
18	Incidentele subsidies sport, welzijn, cultuur	Incidentele subsidies volledig afschaffen.	niet-wettelijk	wel	8.000
19	Sport- en speelbeleid	Eigen sportbeleid afschaffen.	niet-wettelijk		30.000

**69.000**

### 13 Programma Welzijn en zorg

20	Inzet Torion op niet-wettelijke taken afschaffen en wettelijke taken minimaal zelf gaan doen (of inzet verminderen)	Externe inzet afbouwen op niet-wettelijke taken (jeugd, vluchtelingenwerk, ouderenbeleid en zorgbeleid). De gemeente Haren subsidieert welzijnsinstelling in 2014 voor een bedrag van € 640.000. Dit betreffen veelal niet-wettelijke taken zoals jeugd, vluchtelingenwerk, ouderenbeleid en zorgbeleid. Minimale bezuiniging € 0, maximaal € 640.000.	De Wet maatschappelijke ondersteuning verplicht de gemeente om op 9 prestatievelden beleid te voeren, uitvoering kan minimaal of bij derden	wel	640.000
21	Afschaffen maatwerk jeugdgezondheidszorg	Maatwerk jeugdgezondheidszorg afschaffen.	Maatwerk is niet-wettelijk, CJG is wel wettelijk	wel	15.000

22	Afschaffen subsidie dorpshuizen (*)	Subsidie aan dorpshuizen afschaffen (NB: de dorpshuizen betalen geen huur), beroep doen op zelfredzaamheid. Andere optie is om de panden af te stoten. Hierbij verliezen ze waarschijnlijk wel hun functie.	niet-wettelijk	wel	61.000
23	Speel-o-theek	Stoppen met huurvergoeding voor ruimte in brede school de Octopus	niet-wettelijk		10.000

(\*) Dit punt heeft overlap met programma economische zaken. Beide varianten zijn waarschijnlijk niet mogelijk. **726.000**

#### 14 Programma Sociaal Domein

0

##### Bedrijfsvoering

24	VTH kwaliteit dienstverlening	De niet-wettelijke taken zijn o.a. het geven van voorlichting algemeen en het adviseren bij het vergunningvrij bouwen. Dit kan bezuinigd worden. Dit betekent wel iets voor onze mate van dienstverlening en de kwaliteit daarvan. We gaan dan uit van meer zelfredzaamheid van onze inwoners.	niet-wettelijk	wel	80.000
----	-------------------------------	--	----------------	-----	--------

**80.000**

##### Noot

Een aantal programma's heeft relaties en gevolgen voor elkaar. In sommige gevallen kan niet beide of deels omgebogen worden.

---

**3.011.000**


---

#### Voorgesteld besluit

Op grond van het voorgaande stellen wij u voor: kennis te nemen van de bezuinigingsmogelijkheden 2016 die via de website Begrotingswijzer.nl aan de inwoners zullen worden voorgelegd.

Haren, 10 november 2014

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,  
secretaris

J.G. Vlietstra,  
burgemeester